

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 314 | Tarih 22-28 Haziran

İnsan hakları savunuculuğu alanında faaliyet gösteren bir kuruluş olarak, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda, hafta boyunca meydana gelen insan hakları ihlallerini ele alan haftalık bir bülten yayınlamaktayız. Ayrıca, vakalara ilişkin güncel istatistikleri ve kaynaklarını, kategorilere ayrılmış şekilde düzenli olarak paylaşmaktayız. Turkey Rights Monitor raporu, 314 haftadır kesintisiz olarak yayımlanmakta olup, insan hakları alanında çalışan kurum, kuruluş ve ilgili yetkililerle paylaşılmaktadır. Güncel bilgi ve istatistiklere web sitemiz üzerinden ulaşabilirsiniz:

<https://turkeyrightsmonitor.com/>

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 22 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınmadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

Toplantı ve Örgütlenme Özgürlüğü

25 Haziran: Türkiye, NATO Zirvesi öncesinde 13 günlük eylem yasağı da dâhil olmak üzere uyguladığı kapsamlı güvenlik [önlemleri](#) nedeniyle eleştirildi.

28 Haziran: Türk polisi, İstanbul'da yasaklanan Onur Yürüyüşü sırasında bir gazetecinin de aralarında bulunduğu en az 50 kişiyi [gözetim](#) aldı. Yetkililer LGBTİ+

etkinlikleri ve ilgili faaliyetlere yönelik kısıtlamaları daha da artırdı.

İfade ve Basın Özgürlüğü

22 Haziran: Türk makamları, İstanbul Onur Haftası öncesinde kadın ve LGBTİ+ hakları alanında faaliyet gösteren kuruluşlara ait 57 X hesabına [erişim](#) engeli getirdi.

22 Haziran: Türkiye'de hazırlanan yeni bir medya yasa [teklifi](#), Basın İlan Kurumu'na yeniden yaptırım yetkisi verilmesini öngörüyor. Muhalefet, teklifin Anayasa Mahkemesi kararına rağmen bağımsız medya üzerindeki baskıyı yeniden artıracak uyarısında bulundu.

24 Haziran: Çok sayıda Türk medya kuruluşunun 2026 NATO Zirvesi'ni izlemek için yaptığı akreditasyon başvurusu [reddedildi](#).

27 Haziran: Türk makamları, komedyen Deniz Göktaş'ın gösterisinden Cumhurbaşkanı Erdoğan hakkında yapılan esprileri içeren X paylaşımlarına, milli güvenlik ve kamu düzeni gerekçesiyle [erişim](#) engeli getirdi.

İnsan Hakları Savunucuları

24 Haziran: Birleşmiş Milletler özel raportörleri, Türkiye'nin iki kadın çevre savunucusunu barışçıl çevre mücadelesi ve ifade özgürlüğünü kullanmaları nedeniyle yargılaması, gözaltına alması ve yargısal tacize maruz bırakılmasına ilişkin [endişelerini](#) dile getirdi.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

23 Haziran: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla terör suçundan mahkûm edilen 893 başvuru hakkında daha adil yargılanma hakkı ile "kanunsuz ceza olmaz" ilkesinin [ihlal](#) edildiğine karar vererek [Yalçınkaya](#) kararındaki içtihadını bir kez daha teyit etti.

23 Haziran: CHP'li Adalar Belediye Başkanı Ali Ercan Akpolat ile Mersin'in Silifke Belediye Başkanı Mustafa Turgut, ayrı soruşturmalar kapsamında yolsuzluk ve görevi kötüye kullanma iddialarıyla [tutuklandı](#). Böylece tutuklu CHP'li belediye başkanı sayısı 23'e yükseldi.

27 Haziran: Bir Türk mahkemesi, NATO Zirvesi öncesinde düzenlenen geniş çaplı operasyon kapsamında gazeteciler, akademisyenler, avukatlar ve çevre gönüllülerinin de aralarında bulunduğu 178 kişinin [tutuklanmasına](#) karar verdi.

Kürt Azınlık

22 Haziran: Bir Türk mahkemesi, yeniden görülen davada eski belediye başkanı ve Kürt kadın hakları savunucusu Ayşe Gökkan'ı terör suçlamaları kapsamında 19 yıldan fazla [hapis](#) cezasına mahkûm etti.

Mülteciler ve Göçmenler

27 Haziran: BBC'nin araştırmasına göre, Türk sınır güçlerinin İran sınırı yakınlarında [Afgan](#) göçmenleri dövdüğü, soyduğu ve dondurucu hava koşullarında zorla geri ittiği iddia edildi. İddialara göre 11 kişi uzuvlarını kaybederken en az 20 kişi hayatını kaybetti. Türk hükümeti iddiaları reddetti.

İşkence ve Kötü Muamele

26 Haziran: İnsan hakları örgütleri, Türkiye'de işkence, polis şiddeti ve cezaevlerinde kötü muamelenin yaygınlığını koruduğunu belirterek, 2026 yılının ilk beş ayında barışçıl protestolar sırasında en az 2.019 [kötü muamele](#) vakasının belgelendiğini, cezasızlığın sürdüğünü ve cezaevi koşullarının kötüleştiğini açıkladı.

Ulusötesi Baskı

26 Haziran: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM), Türkiye'yi sınır ötesi baskının en fazla uygulandığı 10 ülke

arasında gösteren bir [kararı](#) kabul etti. Kararda sınır ötesi kaçırımlar, gözetim faaliyetleri, sürgündeki gazetecilere yönelik saldırılar ve hükümet muhaliflerini hedef almak amacıyla uluslararası hukuki mekanizmaların kötüye kullanıldığı iddialarına yer verildi.

Cinsiyet Hakları

23 Haziran: Türk makamları, gazeteci ve LGBTİ+ hakları savunucusu Yıldız Tar'ı Ankara'da görülecek duruşması öncesinde [gözaltına](#) aldı.